

A woman with blonde hair, wearing a green blazer, is seen from the side, looking down at an ATM screen. The background is slightly blurred, showing the interior of the ATM machine.

KANTAR PUBLIC =

Poglądy polityczne
kredytobiorców

Raport Kantar Public dla Instytutu Jagiellońskiego
Listopad 2017

Wstęp

Problematyka kredytów walutowych nie traci na aktualności. Prowadzona publiczna debata angażuje coraz szerszą grupę podmiotów, organizacji i instytucji. Rośnie grono potencjalnych interesariuszy dostrzegających własne potencjalne korzyści, jak również ryzyko poniesienia strat. Dotychczas słabo słyszalny głos kredytobiorców złotych staje się coraz silniejszy. Na sile zyskują postulaty społecznej sprawiedliwości, przestrzegania porządku prawa i poszanowania opinii.

Celem prezentowanych badań jest wsłuchanie się w głos kredytobiorców hipotecznych CHF oraz PLN i weryfikacja dotychczasowej oceny działań podejmowanych przez różne podmioty. Rolą badań było wskazanie najważniejszych warunków oceny diskutowanych rozwiązań pomocowych wobec kredytobiorców hipotecznych. Badania podpowiadają, w jakim stopniu należy wsłuchiwać się w głos innych grup kredytobiorców, celem redukcji potencjalnych nowych pól do konfliktu. Badania miały także na celu identyfikację zmian preferencji politycznych kredytobiorców wskutek podjęcia lub nie działań zmierzających do rozwiązania tzw. kwestii kredytów walutowych. Dzięki prezentowanym badaniom dowiadujemy się, w jakim stopniu sami kredytobiorcy mają podzielone opinie w kwestii kredytów walutowych. Prezentowane w opracowaniu wyniki mogą stanowić argument w publicznej debacie na temat sposobów postępowania i poszukiwania potencjalnych rozwiązań w imieniu kredytobiorców walutowych.

Uogólnienia, kluczowe zmiany opinii

Uogólnienia 1/2

1. umacnia się opinia o potrzebie sprawiedliwego traktowania kredytobiorców niezależnie od waluty kredytu i sytuacji materialnej, najczęściej wyrażany jest pogląd, że pomoc ze strony instytucji publicznych powinna być udzielona wszystkim kredytobiorcom, którzy mają trudności ze spłatą kredytów niezależnie od waluty posiadanego kredytu,
2. kredytobiorcy hipoteczni PLN mają ukonstytuowaną i stabilną r/r opinię w sprawie pomocy kredytobiorcom walutowym i uważają ją za niesprawiedliwą, natomiast opinie kredytobiorców CHF zmieniają się w czasie,
3. kredytobiorcy CHF wykazują większą publiczną aktywność obywatelską niż kredytobiorcy PLN,
4. propozycje Prezydenta w sprawie pomocy dla osób mających kredyty CHF pozytywnie wpływają na opinię o Prezydencie,
5. kredytobiorcy hipoteczni są w głównej mierze zwolennikami opozycyjnych partii politycznych. 40% frankowiczów zagłosowałoby na PO i Nowoczesną, a 36% złotówkowiczów na PO i Kukiz'15. Partię rządzącą popiera mniej niż co piąty kredytobiorca.

Kluczowe zmiany opinii r/r

1. Spadło zainteresowanie kredytobiorców rozwiązaniami i działaniami dotyczącymi pomocy kredytobiorcom CHF,
2. Spada presja ze strony kredytobiorców CHF, aby osoby, organizacje, politycy, banki, rząd, Prezydent podejmowali w ich imieniu działania,
3. Spada akceptacja (wśród kredytobiorców CHF) dla rozwiązań pomocowych, których koszty poniosłaby cała gospodarka kraju, społeczeństwo, banki i ich wszyscy klienci,
4. Wzrosło zadowolenie z posiadanych kredytów CHF,
5. Spada przekonanie (wśród kredytobiorców CHF), że udzielenie publicznej pomocy osobom posiadającym kredyty we frankach szwajcarskich byłoby sprawiedliwe wobec innych grup klientów banków,
6. Spadło wśród kredytobiorców PLN poparcie dla manifestacji organizowanych przez opozycję,
7. R/r wśród kredytobiorców CHF zyskały: PO, PiS, Kukiz, straciła Nowoczesna, wśród kredytobiorców PLN zyskały: PO, Kukiz, PSL, straciły Nowoczesna i PiS,

2.5

Rekomendacje

Rekomendacje

1. Kluczowe w poszukiwaniu potencjalnych rozwiązań jest przyjęcie założenia o przestrzeganiu społecznej sprawiedliwości i porządku,
2. Rozwiązania pomocowe, aby zyskały aprobatę i przychyłność, powinny uwzględniać w tym samym stopniu interesy i obawy obu segmentów kredytobiorców, a także nie godzić w interes pozostałych klientów banków i być kierowane do osób w trudnej sytuacji materialnej,
3. Ze względu na złożoność problematyki i duże koszty społeczne, ekonomiczne i polityczne należy monitorować zmiany opinii kredytobiorców, a wprowadzanie rozwiązań pomocowych poprzedzać szczegółowym rozpoznaniem stanowiska wszystkich interesariuszy tej sprawy,
4. Z uwagi na wysokie emocjonalne zaangażowanie uczestników rynku i trudne do projekcji efekty rozwiązań pomocowych komunikacja potencjalnych propozycji powinna być maksymalnie zobiektywizowana i odpowiadać na obawy, redukować niepewność i dać możliwość podjęcia indywidualnej decyzji przez poszczególnych kredytobiorców,

Ogólne cele badania

1

Kim są kredytobiorcy hipoteczni?

Jaki jest profil społeczno-demograficzny kredytobiorców hipotecznych? Czy frankowicze różnią się od kredytobiorców złotówkowych? Czym kredytobiorcy różnią się od ogółu Polaków?

2

Czym cechują się posiadane kredyty?

Czy kredyty zaciągane były samodzielnie czy z kimś? Jaką część dochodu gospodarstwa stanowi rata? Czy kredytobiorcy kiedykolwiek mieli problemy ze spłatą raty? Czy są ze swoich kredytów zadowoleni?

3

Co kredytobiorcy hipoteczni sądzą o pomocy dla osób z kredytami?

Czy kredytobiorcy hipoteczni są zwolennikami udzielenia pomocy? Od kogo tej pomocy oczekują? Czy udzielenie wsparcia byłoby sprawiedliwe wobec innych?

4

Jakie są poglądy polityczne kredytobiorców hipotecznych?

Jakie są poglądy polityczne kredytobiorców hipotecznych? Na kogo zagłosowaliby w najbliższych wyborach parlamentarnych? Czy na ich decyzje wpływ mają deklaracje polityków dotyczące pomocy kredytobiorcom?

Profil kredytobiorców hipotecznych na tle ogółu Polaków

Charakterystyka i ocena posiadanych kredytów hipotecznych

Postawy wobec wspierania osób z kredytami hipotecznymi

Preferencje polityczne kredytobiorców

Uwaga do czytania raportu: Dla uproszczenia w raporcie osoby posiadające kredyty we frankach szwajcarskich nazywane będą frankowiczami, a osoby posiadające kredyty w złotówkami kredytobiorcami złotówkowymi.

Informacje o badaniu

Termin badania

październik 2017 roku

Próba

1000 kredytobiorców hipotecznych*, w tym 720 osób posiadających kredyty w złotych, 230 we frankach szwajcarskich oraz 50 w innych walutach obcych

Maksymalny błąd oszacowania dla prób losowych

Kredytobiorcy hipoteczni: +/-3%
Kredytobiorcy złotówkowi: +/-4%
Frankowicze: +/-5,5%

Technika

wywiady telefoniczne wspierane komputerowo (CATI)

Dane w raporcie

Wszystkie prezentowane na wykresach wyniki są przedstawione w wartościach procentowych. Udziały procentowe zaokrąglone są do liczb całkowitych. Oznacza to, że w niektórych przypadkach, tj. w pytaniach jednoodpowiedziowych, wyniki mogą nie sumować się do 100%.

Niniejsze badanie to druga fala badania „Poglądy polityczne kredytobiorców”. Pierwsza fala została przeprowadzona 12-30 maja 2016 roku.

*W analizach dla ogółu kredytobiorców użyto wagi poststratyfikacyjnej odnoszącej się do struktury kredytów w poszczególnych walutach.

2

Szczegółowe wyniki badania

Szczegółowe zmiany opinii r/r

1. wzrósł odsetek kredytobiorców CHF zadowolonych z posiadanego kredytu mieszkaniowego (r/r wzrost o 7 pp.), zmalał odsetek niezadowolonych (r/r spadek o 8 pp.),
2. spadło zainteresowanie kredytobiorców CHF śledzeniem dyskusji na temat potencjalnych rozwiązań dotyczących pomocy osobom posiadającym kredyty walutowe (r/r spadek 8 pp.),
3. zmniejszyła się grupa kredytobiorców CHF, którzy oczekują, aby różne osoby, organizacje, politycy, banki, polski rząd, Prezydent podejmowali w ich imieniu działania mające na celu pomoc kredytobiorcom w spłacie kredytu mieszkaniowego (r/r spadek 4 pp.), wśród kredytobiorców PLN r/r spadek o 3 pp.,
4. zmniejszyła się grupa kredytobiorców CHF będących zwolennikami udzielenia pomocy kredytobiorcom CHF w sytuacji, gdy koszty przewalutowania poniosłaby „prawdopodobnie cała gospodarka kraju, społeczeństwo, banki i ich wszyscy klienci” (r/r spadek 6 pp.), wśród kredytobiorców PLN r/r stanowisko bez zmian,

Szczegółowe zmiany opinii r/r

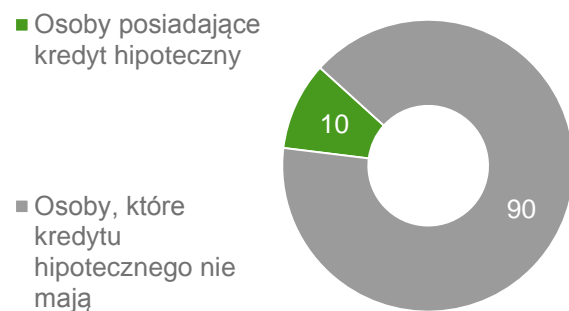
5. wśród kredytobiorców CHF spadło przekonanie, że udzielenie publicznej pomocy osobom posiadającym kredyty we frankach szwajcarskich byłoby sprawiedliwe: wobec kredytobiorców hipotecznych PLN (r/r spadek 4 pp.), wobec kredytobiorców kredytów konsumpcyjnych (r/r spadek 4 pp.), osób które trzymają swoje pieniądze w bankach (r/r spadek 6 pp.), posiadaczy kredytów mieszkaniowych w innych walutach (r/r spadek 3 pp.), innych grup społecznych (r/r spadek 3 pp.),
6. wśród kredytobiorców CHF wzrosła akceptacja dla obniżenia stabilności sektora bankowego, w tym bezpieczeństwa depozytów (r/r 7 pp.),
7. wśród kredytobiorców mieszkaniowych PLN spadło poparcie dla manifestacji organizowanych przez opozycję (r/r 7 pp.),
8. poparcie polityczne wśród kredytobiorców CHF: PO r/r wzrost 8 pp., PiS r/r wzrost 3 pp., Kukiz r/r wzrost 3 pp., Nowoczesna r/r spadek 15 pp.,
9. poparcie polityczne wśród kredytobiorców PLN: PO r/r wzrost 10 pp., Kukiz r/r wzrost 7 pp., PSL r/r wzrost 3 pp., PiS r/r spadek 3 pp., Nowoczesna r/r spadek 17 pp.

2.1

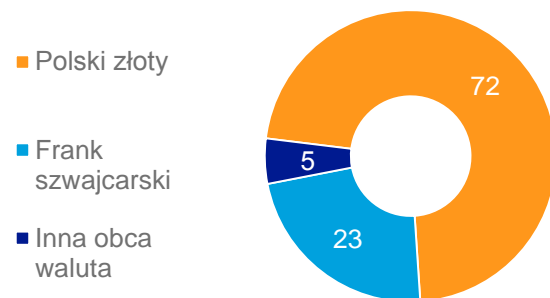
Profil kredytobiorców hipotecznych na tle ogółu Polaków

Kredytobiorcy hipoteczni wśród ogółu Polaków

Udział osób posiadających kredyty hipoteczne wśród ogółu Polaków w wieku 15 i więcej lat

W jakiej walucie są kredyty hipoteczne Polaków?

Osoby posiadające kredyty hipoteczne stanowią około 10% ogółu Polaków w wieku 15 i więcej lat.

Kredytobiorcy biorący udział w badaniu zaciągali kredyty przede wszystkim w złotych (72%), w drugiej kolejności we frankach szwajcarskich (23%), w trzeciej – jednak w wąskim zakresie – w innych walutach obcych (5%).

W niniejszym raporcie analizowane są poglądy ogółu kredytobiorców hipotecznych, a także frankowiczów oraz kredytobiorców złotych.

Spółeczno-demograficzny profil Polaków i kredytobiorców hipotecznych

PL

Ogół Polaków w wieku 15 i więcej lat*

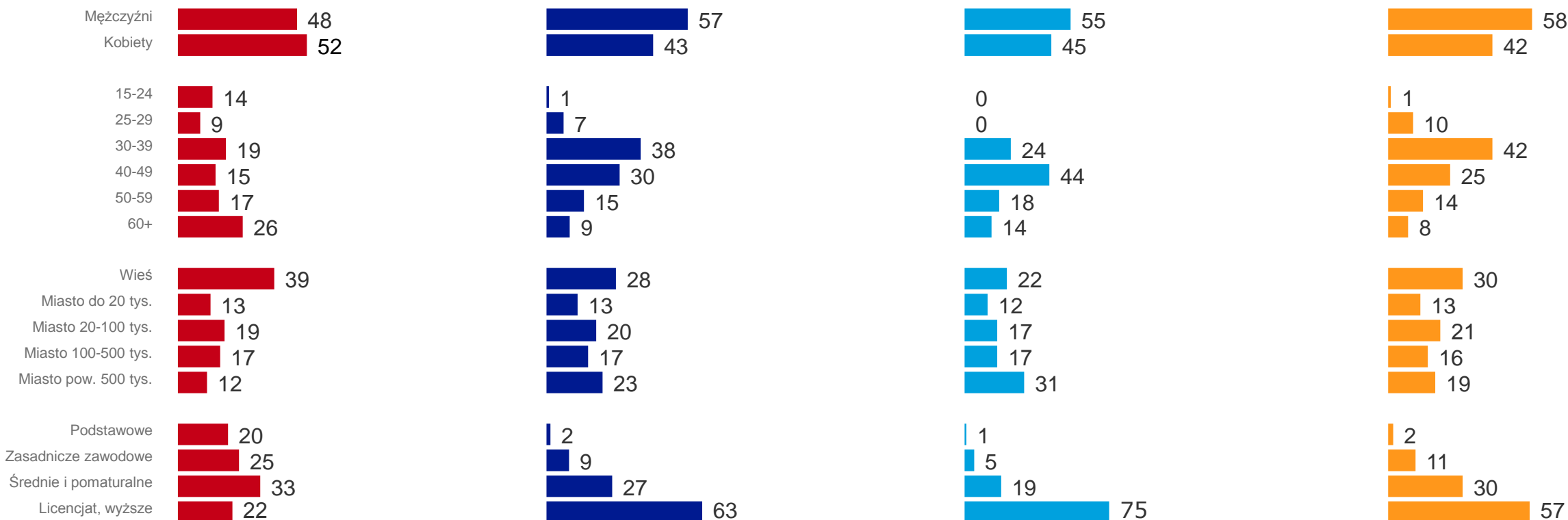
Osoby posiadające kredyty hipoteczne ogółem

CHF

Osoby posiadające kredyty we frankach

PLN

Osoby posiadające kredyty w złotych

Sytuacja zawodowa i dochody kredytobiorców hipotecznych

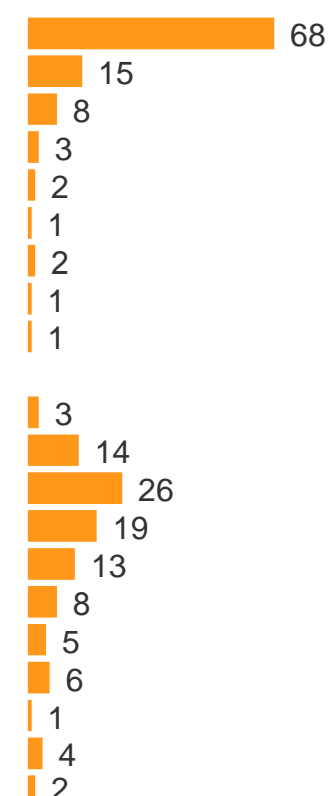
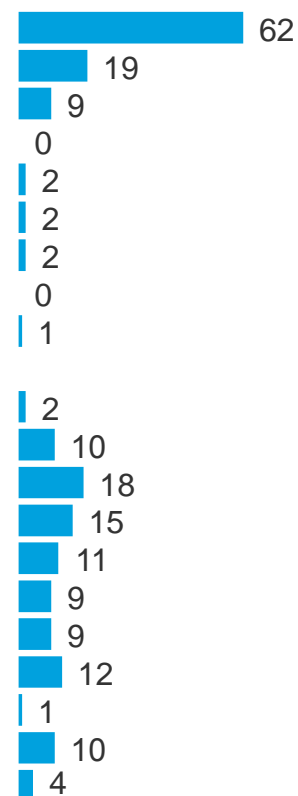
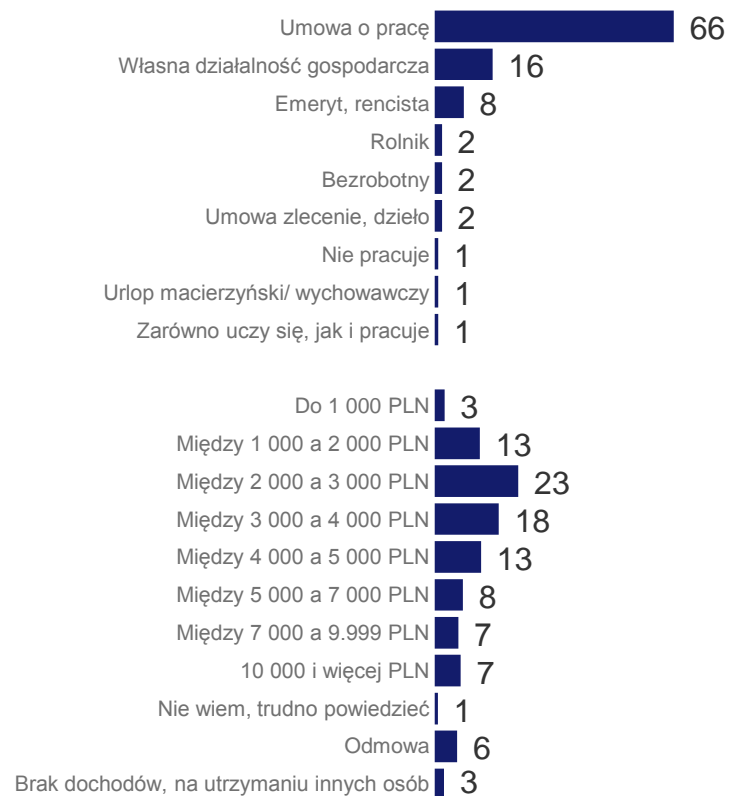
Osoby posiadające kredyty hipoteczne ogółem

Osoby posiadające kredyty we frankach

Osoby posiadające kredyty w złotych

Kredytobiorcy hipoteczni wobec ogółu oraz porównanie cech frankowiczów i kredytobiorców złotówkowych

Profil społeczno-demograficzny kredytobiorców hipotecznych różni się od profilu przeciętnego Polaka. Kredytobiorcy to częściej:

- mężczyźni (57% wobec 48% w ogóle populacji);
- osoby młodsze (68% ma od 30 do 49 lat, podczas gdy wśród ogółu analogiczny odsetek wynosi 34%);
- mieszkańcy miast, w szczególności tych największych (wśród ogółu populacji Polaków jest dwukrotnie mniej osób mieszkających w miastach powyżej 500 tys. ludności niż wśród kredytobiorców hipotecznych tj. 12% w porównaniu do 23%);
- osoby z wykształceniem wyższym (niemal 63% wśród kredytobiorców i 22% wśród ogółu).

Różnice między frankowiczami a kredytobiorcami złotówkowymi nie są już tak wyraźne. Grupy te nie różnią się znacząco pod względem rozkładów płci, czy wykształcenia. Frankowicze to jednak częściej osoby mieszkające w największych miastach, ale też osoby nieco starsze – niemal połowa z nich (44%) to czterdziestolatkowie, podczas gdy wśród kredytobiorców złotówkowych osoby te stanowią 25%. Na strukturę wiekową kredytobiorców miał wpływ m.in. fakt, że po 2008 r. banki poważnie ograniczyły udzielanie kredytów frankowych, a w 2012 praktycznie się z niego wycofały.

Nieco różny jest także status materialny frankowiczów. Wśród osób z kredytami we frankach szwajcarskich niemal co trzecia osoba (30%) zarabia ponad 5 000 pln netto, a wśród kredytobiorców złotówkowych mniej więcej co piąta (19%). Powyżej 10 000 pln netto zarabia dwukrotnie więcej kredytobiorców frankowych (12%) niż złotych (6%). Warto przy tym dodać, że kredytobiorcy hipoteczni w porównaniu do ogółu Polaków są grupą zamożniejszą.

2.2

Charakterystyka i ocena posiadanych kredytów hipotecznych

Czy ma Pan(i) kredyt hipoteczny?

Osoby posiadające kredyty hipoteczne ogółem

27%

sam(a)

73%

wspólnie z kimś

N=1000

CHF

Osoby posiadające kredyty we frankach

24%

sam(a)

76%

wspólnie z kimś

N=230

PLN

Osoby posiadające kredyty w złotych

29%

sam(a)

71%

wspólnie z kimś

N=720

Czy jednak Polacy biorą kredyty sami, czy wspólnie z kimś?

Większość kredytobiorców dzieli kredyty z drugą osobą (lub osobami) – niemal trzech na czterech kredytobiorców (73%) posiada taki kredyt hipoteczny. Na samodzielne obciążenie kredytowe decyduje się 27% osób posiadających kredyt hipoteczny.

Polacy nieco częściej posiadają kredyty we frankach niż te w złotych wspólnie z kimś. Na kredyty w złotych częściej zdecydowali się sami.

Im większe miasto, tym częściej kredytobiorcy występowali o kredyt jako jedyni wnioskodawcy. Częściej to również osoby najmłodsze posiadają kredyty sami.

W 2016 roku nieco częściej przyznawano, że Polacy posiadają kredyty we frankach wspólnie z kimś.

Na ile, ogólnie rzecz biorąc, jest Pan(i) zadowolony(a) z kredytu hipotecznego, który Pan(i) posiada? Jestem...

Ogólnie, nieco ponad trzy czwarte kredytobiorców hipotecznych w Polsce jest zadowolonych ze swojego kredytu. Waluta, w jakiej jest kredyt, ma jednak znaczny wpływ na poziom satysfakcji z posiadanego zadłużenia. Frankowicze są istotnie mniej zadowoleni ze swoich kredytów hipotecznych. Ponad dwie piąte z nich (45%) deklaruje, że są zadowoleni z kredytu, jaki posiadają, tymczasem wśród kredytobiorców złotówkowych zadowolonych ze swoich kredytów jest 88% badanych. Na brak zadowolenia frankowiczów może mieć wpływ nie tylko ich obiektywna sytuacja (np. trudności w spłacaniu rat), ale też charakter prowadzonej debaty publicznej, w której grupa ta przedstawiana jest jako kategoria osób pokrzywdzonych. Od zeszłego roku liczba zadowolonych frankowiczów wzrosła o 7 pp.

Na poziom zadowolenia z posiadanego kredytu w znacznej mierze wpływa wysokość raty kredytu i to, jaki stanowi procent miesięcznych dochodów netto gospodarstwa domowego. Wyniki badania pokazują, że zadowolenie złotówkowiczów, jak i frankowiczów jest większe, kiedy rata kredytu jest mniejsza w stosunku do dochodów. Im większy procent dochodów przeznaczany jest na spłatę kredytu tym zadowolenie jest mniejsze. Ponadto dostrzegalny jest również związek między zadowoleniem z kredytu a wiekiem i wielkością miejscowości zamieszkania: im starszy respondent, tym częściej deklarował brak zadowolenia z kredytu. Również wielkość miejscowości zamieszkania sprzyja wzrostowi niezadowolenia.

2.3

Pomoc wobec wspierania osób z kredytami hipotecznymi

Aktywne zainteresowanie sprawą udzielenia pomocy kredytobiorcom

Teraz chciał(a)bym zadać Panu(i) kilka pytań dotyczących bieżącej debaty publicznej i polityki.

osoby posiadające kredyty hipoteczne ogółem (N=1000)

osoby posiadające kredyty we frankach (N=230)

osoby posiadające kredyty w złotych (N=720)

Śledzi Pan(i) dyskusję na temat potencjalnych rozwiązań dotyczących pomocy osobom posiadającym kredyty walutowe

Interesuje się Pan(i) działalnością organizacji, stowarzyszeń, które zajmują się sprawami osób mających kredyty hipoteczne

Popiera manifestacje organizowane przez opozycję

Jest Pan/i zwolennikiem programu 500 plus

■ Tak ■ Nie

Aktywne zainteresowanie sprawą udzielenia pomocy kredytobiorcom oraz wsparcie finansowe

Połowa (42%) polskich kredytobiorców hipotecznych śledzi dyskusję na temat potencjalnych rozwiązań dotyczących pomocy osobom posiadającym kredyty walutowe. Co zrozumiałe, znacznie częściej sprawą tą interesują się frankowicze (67%) niż osoby posiadające kredyty w złotych (35%). Częściej zainteresowanie wyrażają mężczyźni, osoby po 40. roku życia, z wykształceniem wyższym, mieszkańcy największych miast oraz osoby niezadowolone ze swojego kredytu. Zainteresowanie tą dyskusją jest w tym roku mniejsze niż przed rokiem (spadek o 11 punktów procentowych ogółu kredytobiorców).

Choć ogólne zainteresowanie tematem jest spore, to działalnością organizacji, stowarzyszeń, które zajmują się sprawami osób mających kredyty hipoteczne, interesuje się znacznie mniejsza część kredytobiorców: 16% ogółu, 34% frankowiczów i 10% kredytobiorców złotych. Również działalnością takich organizacji częściej interesują się osoby niezadowolone ze swoich kredytów.

Manifestacje organizowane przez opozycję popiera niemal 48% ogółu kredytobiorców hipotecznych, ale już 60% frankowiczów, czyli więcej niż wśród kredytobiorców złotych (43%). Manifestacje takie popierają w większym stopniu osoby z wyższym wykształceniem oraz mieszkańcy miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców.

Czy jednak kredytobiorcy popierają program Rodzina 500 Plus, zapewniający wsparcie finansowe dla rodzin z dziećmi? Większość kredytobiorców (58%) popiera ten program, a waluta posiadanego kredytu nie różnicuje w istotny sposób poglądów na ten temat – poparcie dla programu wyraża 56% frankowiczów i 60% osób posiadających kredyty w złotych.

Oczekiwanie pomocy w spłacie kredytu

Czy jako osoba spłacająca kredyt mieszkaniowy oczekuje Pan(i), aby różne osoby, organizacje, politycy, banki, polski Rząd, Prezydent podejmowali w Pana(i) imieniu działania mające na celu pomoc Panu(i) jako kredytobiorcy w spłacie Pana(i) kredytu mieszkaniowego?

Frankowicze częściej niż kredytobiorcy złotówkowi oczekują pomocy w spłacie swojego kredytu mieszkaniowego (53% w porównaniu do 32%).

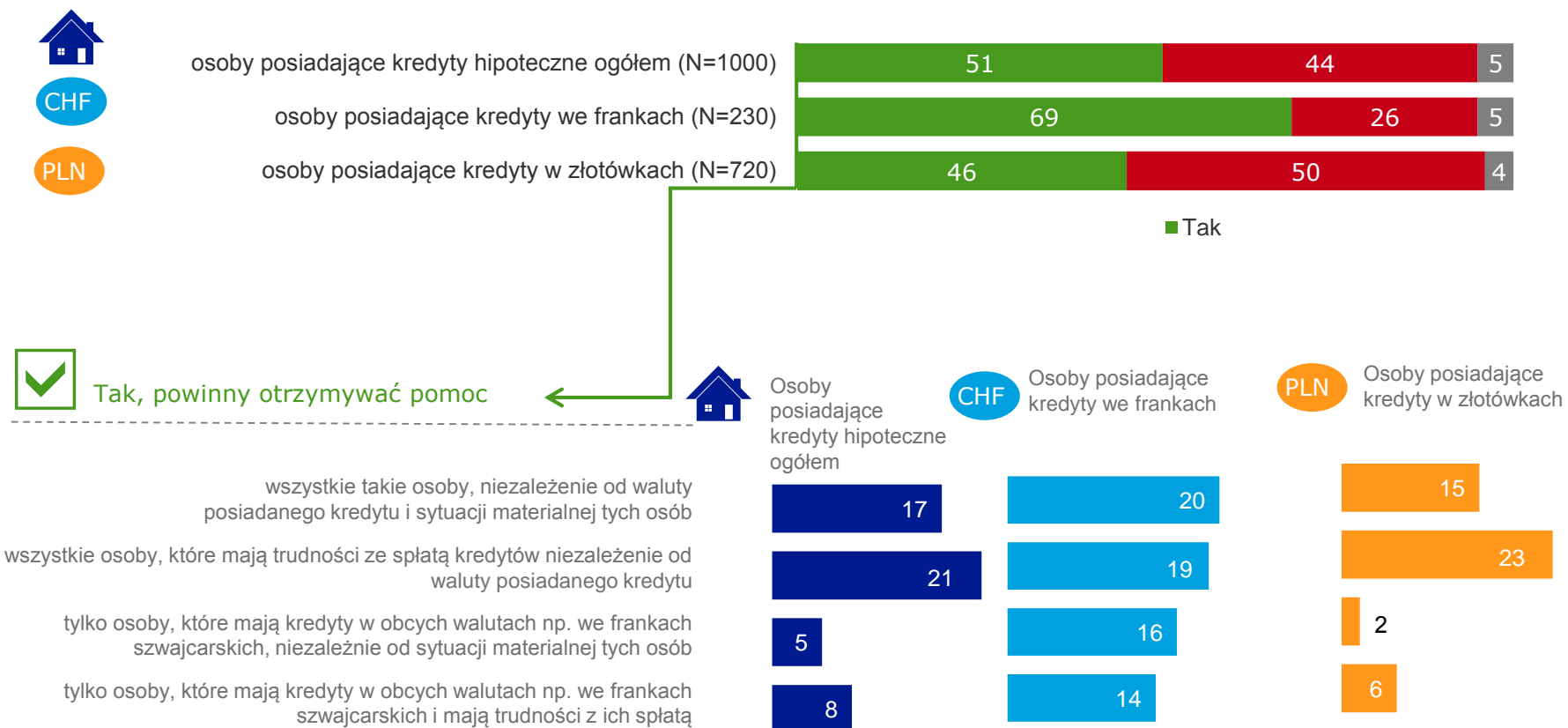
Oczekiwanie przez frankowiczów pomocy jest uzależnione między innymi od wysokości miesięcznych kosztów z domowego budżetu przeznaczanych na spłatę kredytu. Frankowicze, którzy na spłatę przeznaczają powyżej 20% zdecydowanie częściej oczekują pomocy niż tacy, których rata stanowi do 20% miesięcznego dochodu.

Ogólnie rzecz biorąc, 37% wszystkich kredytobiorców hipotecznych liczy na pomoc od organizacji, polityków, banków, rządu czy Prezydenta i podjęcia kroków mających pomóc im spłacić kredyty mieszkaniowe. Im niższe dochody respondentów, tym częściej oczekują oni pomocy. Oczekiwaniom takim sprzyja również niezadowolenie z kredytu. Wśród ogółu większość kredytobiorców hipotecznych nie oczekuje, by różne osoby i podmioty działały w ich imieniu zajmowały się pomocą kredytobiorcom.

W stosunku do zeszłego roku zmniejszyła się liczba kredytobiorców oczekujących działań ze strony różnych podmiotów mających na celu pomoc w spłacie kredytu mieszkaniowego - wśród frankowiczów o 4 pp., a wśród złotówkowiczów o 3 pp.

Pomoc kredytobiorcom hipotecznym – komu należy się pomoc?

Czy według Pana(i) osoby, które mają kredyty hipoteczne, powinny otrzymać pomoc ze strony instytucji publicznych?

Pomoc kredytobiorcom hipotecznym – komu należy się pomoc?

Ponad połowa (51%) polskich kredytobiorców hipotecznych jest zdania, że osoby posiadające kredyty mieszkaniowe powinny otrzymywać pomoc ze strony instytucji publicznych. Wśród niektórych grup społecznych ten pogląd jest jeszcze bardziej wyraźny:

- to częściej kobiety niż mężczyźni (58% w porównaniu do 45%) uważają, że kredytobiorcy hipoteczni powinni otrzymywać pomoc ze strony instytucji publicznych;
- o potrzebie pomocy są także częściej przekonane osoby z wykształceniem podstawowym (50%), niż z zasadniczym zawodowym (32%);
- wśród osób o niższych dochodach, tj. od 1000 – 2000 złotych przekonanie, że instytucje powinny pomagać osobom posiadającym kredyty mieszkaniowe (uważa tak 62%) jest wyższe niż wśród osób zarabiających powyżej 2 000 złotych;
- 68% niezadowolonych ze swojego kredytu, w stosunku do 46% zadowolonych, uważa, że osoby posiadające kredyty powinny otrzymywać pomoc;
- Im wyższy odsetek dochodów stanowi rata kredytu, tym częściej kredytobiorcy popierają pomoc w spłacie kredytu;
- 82% osób, które osobiście chciałyby skorzystać z pomocy przy spłacie kredytu uważa, że instytucje powinny jej udzielać.

Zdaniem ogółu kredytobiorców pomoc powinny otrzymywać przede wszystkim osoby, które mają trudności ze spłatą kredytu, niezależnie od tego w jakiej walucie posiadają kredyt. Za takim rozwiązaniem opowiada się 21% wszystkich kredytobiorców hipotecznych, 19% frankowiczów oraz 23% kredytobiorców złotówkowych. Frankowicze jednak najczęściej wskazali na to, że taką pomoc powinni otrzymywać wszyscy, bez względu na swoją sytuację materialną.

Frankowicze istotnie częściej niż kredytobiorcy złotówkowi uważają, że pomoc powinny otrzymywać osoby, które mają kredyty we frankach, niezależnie od ich sytuacji materialnej. Takiego zdania jest 16% frankowiczów, 2% złotówkowiczów, wynik dla ogółu polskich kredytobiorców hipotecznych to 5%.

Ogólnie rzecz biorąc, frankowicze częściej niż kredytobiorcy złotówkowi uważają, że instytucje publiczne powinny pomagać kredytobiorcom (69% wobec 46%). Ci drudzy, jeśli opowiadają się za wsparciem, to zasadniczo są zdania, że albo należy się ono wszystkim, albo tym, którzy mają trudności w spłacie kredytu.

Pomoc za wszelką cenę?

Pomoc posiadaczom kredytów mieszkaniowych we frankach szwajcarskich w spłacie tych kredytów może być związana np. z koniecznością przewalutowania tych kredytów na złote. Wysokie koszty tej pomocy poniosłaby prawdopodobnie cała gospodarka kraju, społeczeństwo, banki i ich wszyscy klienci. Czy, ogólnie rzecz biorąc, jest Pan(i)...?

osoby posiadające kredyty hipoteczne ogółem (N=1000)

osoby posiadające kredyty we frankach (N=230)

osoby posiadające kredyty w złotówkach (N=720)

- Zwolennikiem udzielenia tej pomocy kredytobiorcom we frankach szwajcarskich
- Przeciwnikiem udzielenia tej pomocy kredytobiorcom we frankach szwajcarskich
- Nie wiem / trudno powiedzieć (nieodczytywane)

Wsparcie frankowiczów może wiązać się z koniecznością przewalutowania kredytów na złote. To z kolei łączyć się może z wysokimi kosztami, które poniosłoby całe społeczeństwo polskie. Czy kredytobiorcy, biorąc to pod uwagę, popierają tego rodzaju pomoc dla osób, które posiadają kredyty we frankach szwajcarskich?

Ogólnie rzecz biorąc, zdecydowana większość (67%) kredytobiorców hipotecznych to przeciwnicy udzielenia pomocy. Co czwarty (24%) jest zwolennikiem tego pomysłu. Zdecydowanie częściej tego rodzaju wsparcie popierają frankowicze – 51% z nich uważa, że taka pomoc powinna zostać udzielona. Częściej przeciwnikami takiego rozwiązania problemu są kredytobiorcy złotówkowi. Wśród nich 17% to zwolennicy udzielania pomocy. W stosunku do poprzedniego roku spadł odsetek frankowiczów, którzy popierają pomoc w spłacie kredytu we frankach, która łączy się z wysokimi kosztami.

Zwolennikami udzielenia pomocy kredytobiorcom we frankach szwajcarskich wymagającej ponoszenia wysokich kosztów częściej są kobiety, pięćdziesięciolatekowie, a także ci kredytobiorcy, którzy odczuwają trudność w spłacie swoich kredytów oraz są niezadowoleni ze swoich kredytów. Przeciwnicy natomiast to w większym zakresie mężczyźni, osoby w wieku 18-24, ze średnim wykształceniem, czy osiągające dochody miesięczne powyżej 3 000 złotych.

W stosunku do zeszłego roku zmniejszyła się o 6 pp. frankowiczów oczekujących pomocy w spłacie kredytu mieszkaniowego, jeśli wysokie koszty tej pomocy poniosłaby cała gospodarka kraju, społeczeństwo, banki i ich wszyscy klienci.

Pomoc frankowiczom a sprawiedliwość wobec innych

Czy udzielenie publicznej pomocy osobom posiadającym kredyty we frankach szwajcarskich byłoby w Pan(i)a ocenie sprawiedliwe wobec...?

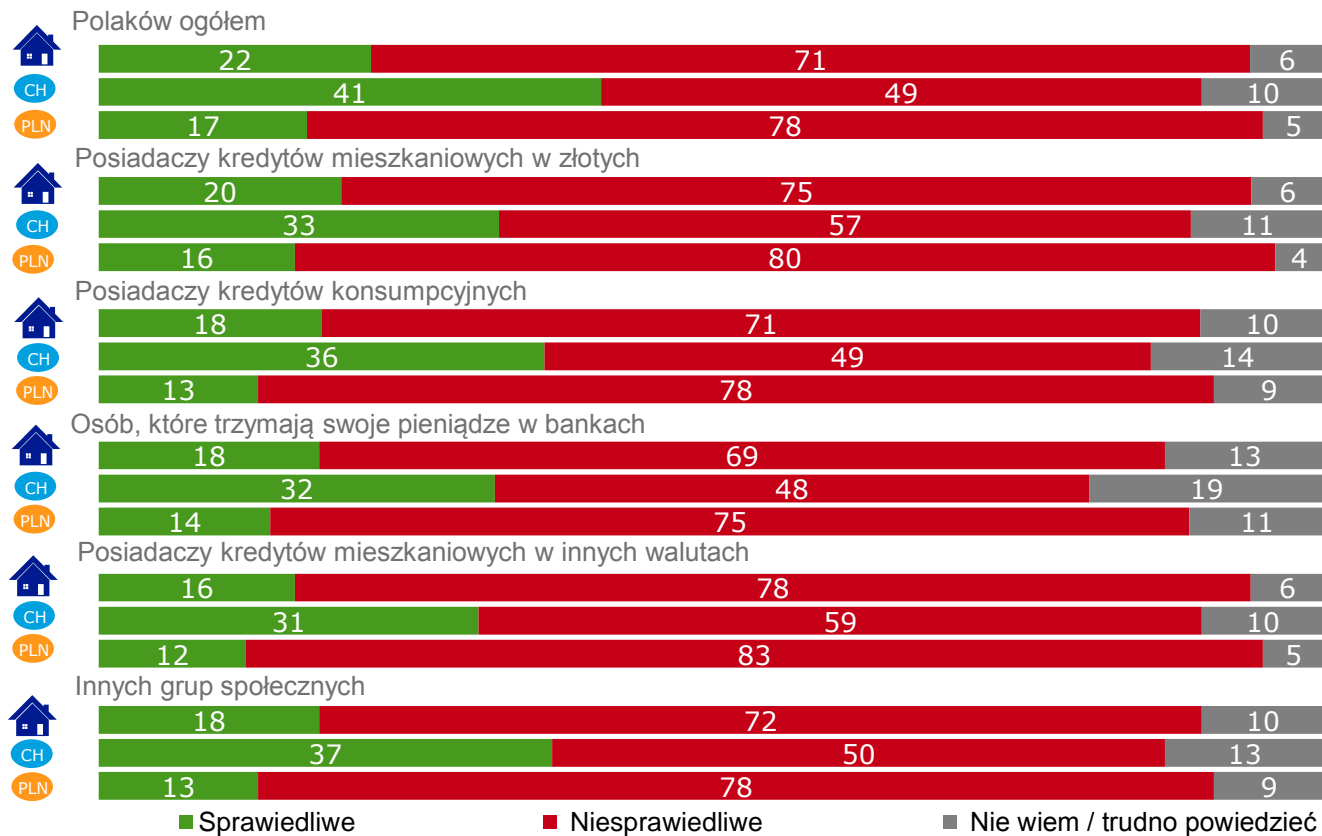
osoby posiadające kredyty hipoteczne ogółem (N=1000)

osoby posiadające kredyty we frankach (N=230)

osoby posiadające kredyty w złotówkach (N=720)

Pomoc frankowiczom a sprawiedliwość wobec innych

Większość kredytobiorców uważa, że udzielenie publicznej pomocy osobom posiadającym kredyty we frankach szwajcarskich będzie niesprawiedliwe wobec różnych grup obywateli. Nawet wśród frankowiczów w stosunku do każdej z grup obywateli przeważa opinia, że udzielenie tej grupie pomocy byłoby niesprawiedliwe wobec pozostałych.

Zdaniem ogółu kredytobiorców udzielenie publicznej pomocy osobom posiadającym kredyty we frankach szwajcarskich byłoby niesprawiedliwe wobec Polaków ogólnie (71%), posiadaczy kredytów mieszkaniowych w złotych (75%), posiadaczy kredytów konsumpcyjnych (71%), osób, które trzymają swoje pieniądze w bankach (69%), osób posiadających kredyty mieszkaniowe w innych walutach (78%), czy innych grup społecznych (72%).

Średnio co piąty kredytobiorca uważa, że udzielanie publicznej pomocy frankowiczom byłoby sprawiedliwe wobec każdej z wymienionych grup.

Frankowicze zdecydowanie częściej od kredytobiorców złotówkowych uważają, że udzielenie takiej pomocy, byłoby sprawiedliwe wobec każdej z wymienionych grup. Przykładowo ponad 40% frankowiczów uważa, że udzielenie pomocy osobom takim jak oni, byłoby sprawiedliwe wobec ogółu Polaków. Taką opinię podziela ponad dwukrotnie mniej kredytobiorców złotówkowych (17%).

Ogólnie rzecz biorąc, częściej poczucie sprawiedliwości tego rodzaju działań wobec wszystkich wymienionych grup, posiadają osoby, które same mają negatywne doświadczenia tj. są niezadowolone ze swoich kredytów i oczekują, że podjęte zostaną działania wspierające w spłacie kredytu, są też zwolennikami udzielenia pomocy mimo wysokich kosztów. Również poczucie sprawiedliwości takich rozwiązań posiadają częściej osoby najmłodsze (18-25 lat) oraz wykształcone na poziomie podstawowym i zasadniczym zawodowym.

W stosunku do pomiaru z poprzedniego roku frankowicze nieco częściej oceniali, że pomoc w spłacie kredytów we frankach jest niesprawiedliwa wobec każdej z wymienionych grup.

Konsekwencje uruchomienia pomocy frankowiczom – które rozwiązania najmniej, a które najbardziej akceptowalne?

Udzielenie pomocy osobom mającym kredyty walutowe może się wiązać z różnymi rozwiązaniami i konsekwencjami. Które z nich są dla Pana(i) do zaakceptowania...?

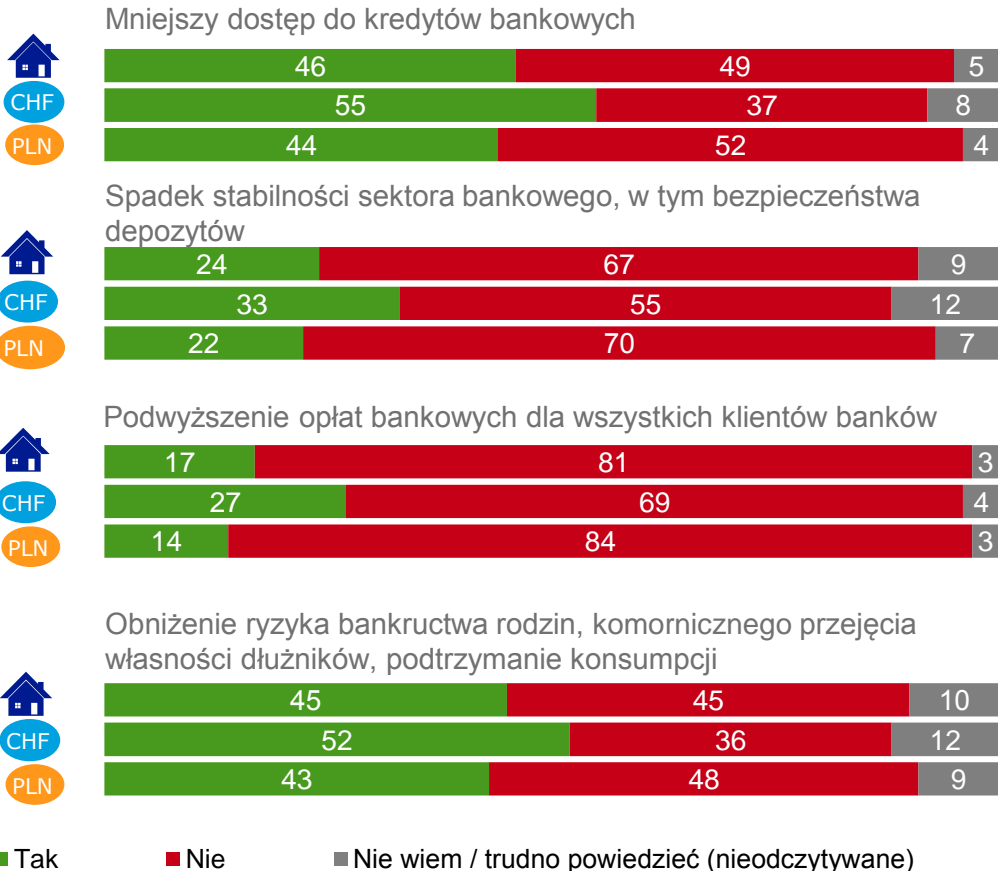
osoby posiadające kredyty hipoteczne ogółem (N=1000)

osoby posiadające kredyty we frankach (N=230)

osoby posiadające kredyty w złotych (N=720)

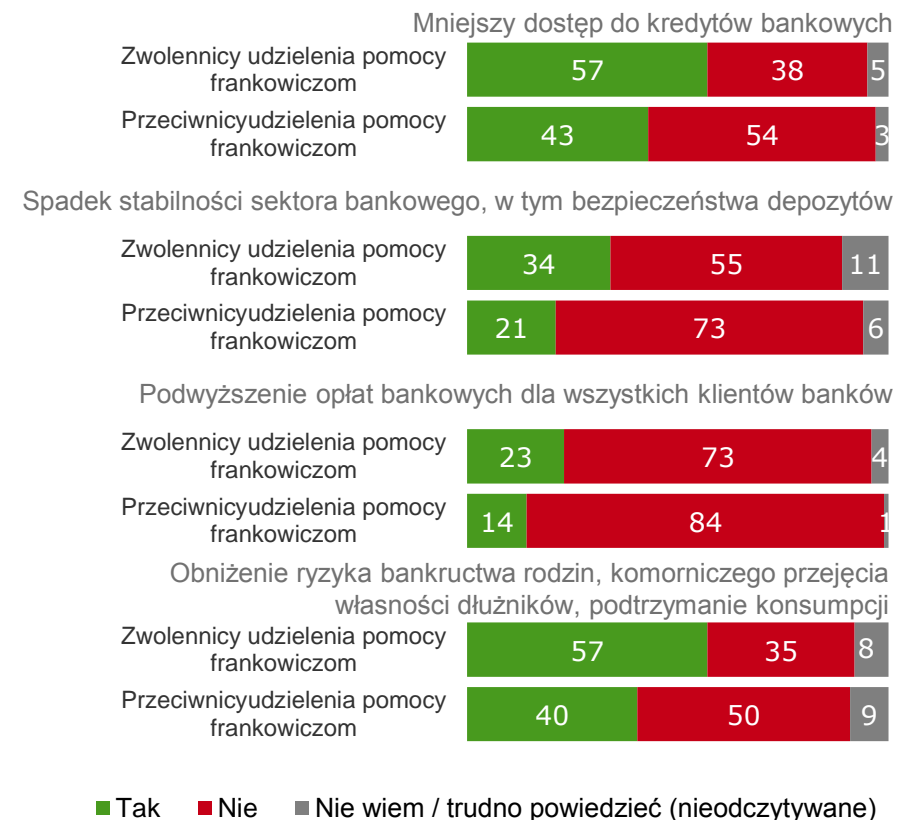
Konsekwencje uruchomienia pomocy frankowiczom – które rozwiązania najmniej, a które najbardziej akceptowalne?

Udzielenie pomocy osobom mającym kredyty walutowe może się wiązać z różnymi rozwiązaniami i konsekwencjami. Na ile są oni gotowi je przyjąć?

Wyniki pokazują, że opinie frankowiczów oraz kredytobiorców złotówkowych różnią się.

- Najwięcej osób zgodziłoby się na te pozytywne: obniżenie ryzyka bankructwa rodzin, komorniczego przejęcia własności dłużników, podtrzymanie konsumpcji: 45% ogółu kredytobiorców, 52% czyli bezwzględna większość frankowiczów i 43% kredytobiorców złotówkowych.
- Z negatywnych konsekwencji najczęściej zgadzano się na mniejszy dostęp do kredytów bankowych: 46% ogółu kredytobiorców, 55% czyli bezwzględna większość frankowiczów i 44% kredytobiorców złotówkowych. Na utrudnienie to z pewnością najłatwiej się zgodzić, gdyż w dużej mierze nie dotknęłoby samych respondentów.
- 24% kredytobiorców zgodziłby się na spadek stabilności sektora bankowego (33% frankowiczów i 22% kredytobiorców złotówkowych). Na ten efekt przystałoby więcej frankowiczów niż przed rokiem.
- Jeszcze trudniejsze do zaakceptowania byłoby ogólne podwyższenie opłat bankowych, z którymi pogodziłoby się 17% kredytobiorców (27% frankowiczów i 14% kredytobiorców złotówkowych).

Poziom akceptacji dla poszczególnych rozwiązań zależy również od ogólnego stanowiska wobec pomocy frankowiczom. Ogólnie jednak widać, że, podobnie jak przed rokiem, większość frankowiczów jak i zwolenników pomocy nie byłaby gotowa zaakceptować konsekwencji udzielenia takiego wsparcia, choć wyjątkiem jest tu większa zgoda na mniejszy dostęp do kredytów bankowych oraz obniżenie ryzyka bankructwa rodzin wśród zwolenników udzielenia pomocy frankowiczom.

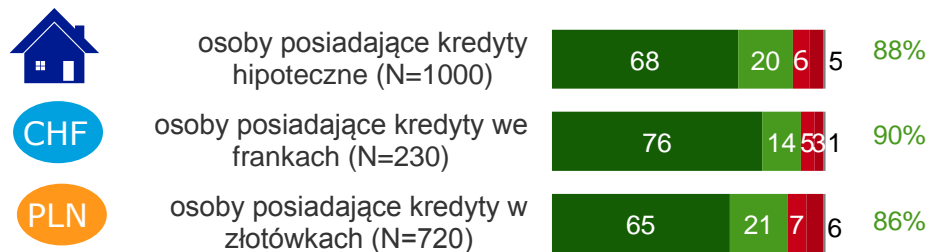

2.4

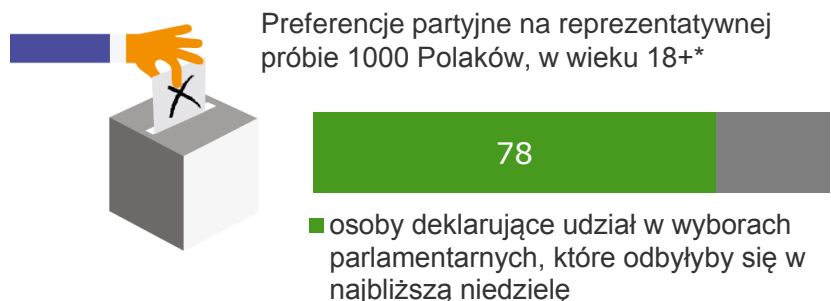
Preferencja polityczne kredytobiorców

Chęć wzięcia udziału w wyborach

Gdyby w najbliższą niedzielę odbyły się wybory do Sejmu, to czy wzięł(wzięła)by Pan(i) w nich udział?

■ Zdecydowanie tak
 ■ Raczej tak
 ■ Raczej nie
■ Zdecydowanie nie
 ■ Jeszcze nie wiem

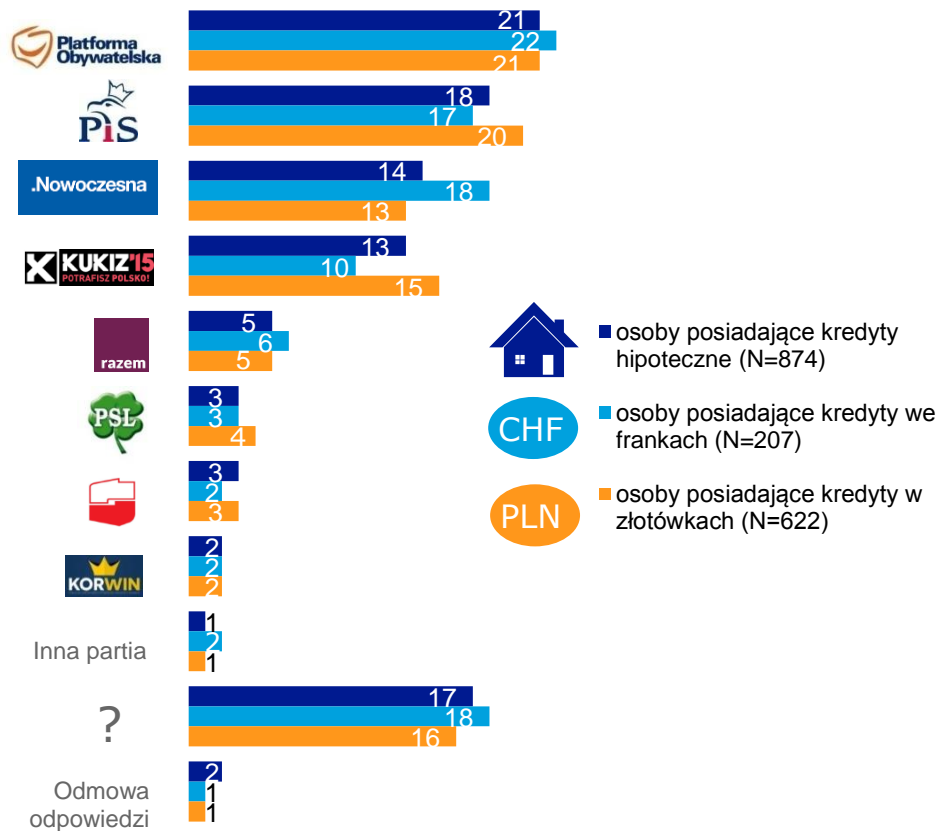
*Dane pochodzą z badania CATI, zrealizowanego w dniach 3-5 listopada 2017 roku przez Kantar Public dla Telewizji Polskiej

Osoby, które posiadają kredyty hipoteczne częściej niż ogół Polaków w wieku 18 i więcej lat* deklarują udział w wyborach do Sejmu, które miałyby się odbyć w najbliższą niedzielę. Niemal dziewięciu na dziesięciu polskich kredytobiorców (88%) wyraziło chęć uczestnictwa w wyborach parlamentarnych. Nieco większy poziom deklaracji udziału w wyborach parlamentarnych występuje w przypadku osób posiadających kredyty we frankach szwajcarskich (90%) niż tych posiadających kredyty w złotych (86%).

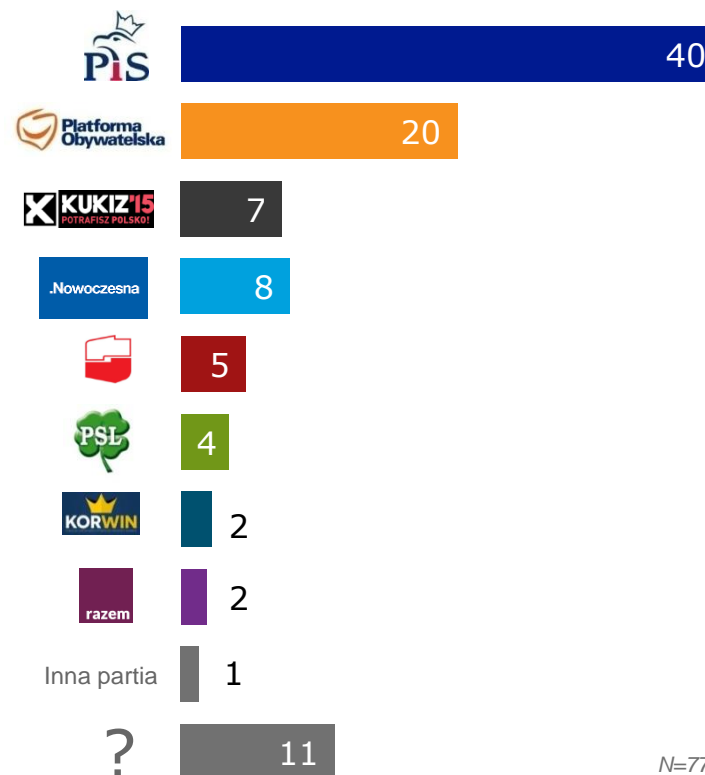
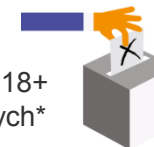
O ile wśród ogółu Polaków największym poparciem cieszy się Prawo i Sprawiedliwość, przed Platformą Obywatelską i Kukiz 15, o tyle wśród kredytobiorców hipotecznych najwięcej jest zwolenników Platformy Obywatelskiej (21%), w drugiej kolejności Prawa i Sprawiedliwości (18%), a następnie Nowoczesnej (14%) oraz Kukiz 15. W stosunku do poprzedniego roku znacząco spadły notowania Nowoczesna wśród kredytobiorców. Frankowicze w porównaniu do kredytobiorców złotych chętniej oddaliby swój głos właśnie na Nowoczesną, a złotówkowicze – na Prawo i Sprawiedliwość oraz ugrupowanie Kukiz'15.

Preferencje partyjne

Na kandydata/kandydatkę której partii, formacji by Pan(i) głosował(a)?

Preferencje partyjne w listopadzie na reprezentatywnej próbie 779 Polaków, w wieku 18+ deklarujących udział w wyborach parlamentarnych*

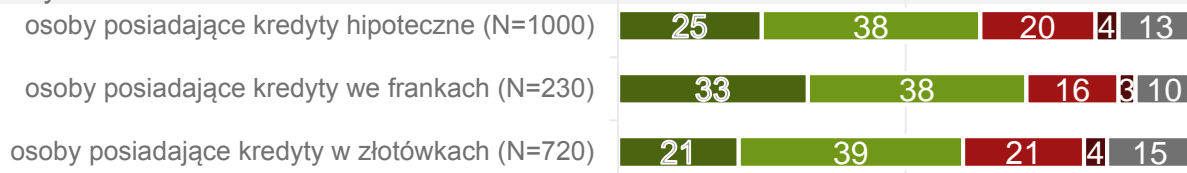

N=779

*Dane pochodzą z badania CATI, zrealizowanego w dniach 3-5 listopada 2017 roku przez Kantar Public dla Telewizji Polskiej

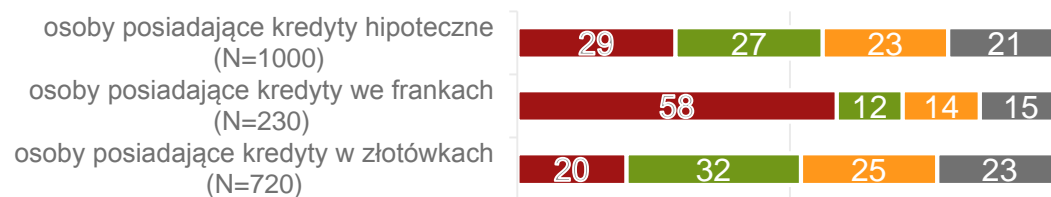
Stanowisko Andrzeja Dudy wobec pomocy dla frankowiczów

Czy propozycje Andrzeja Dudy w sprawie pomocy dla osób mających kredyty hipoteczne we frankach szwajcarskich wpływają pozytywnie na Pana/Pani opinię o Prezydencie?

■ Zdecydowanie tak ■ Raczej tak ■ Raczej nie ■ Zdecydowanie nie ■ Nie wiem / trudno powiedzieć

Jak Pan/Pani ocenia postawę Prezydenta Andrzeja Dudy w sprawie frankowej?

■ Postępowanie Pana Prezydenta jest niewystarczające w sprawie kredytów frankowych
 ■ Postępowanie Pana Prezydenta jest optymalne w sprawie kredytów frankowych
 ■ Prezydent nadmiernie angażuje się w rozwiązanie sprawy kredytów frankowych
 ■ Nie wiem/Nie mam zdania

Jednak w jaki sposób oceniana jest przez kredytobiorców postawa Andrzeja Dudy wobec pomocy dla frankowiczów?

Ogólnie rzecz biorąc, większość kredytobiorców hipotecznych (63%) stwierdza, że propozycje Andrzeja Dudy w tej sprawie wpływają pozytywnie na ich opinię o Prezydencie. Nieco częściej twierdzą tak sami frankowicze (71% wobec 60% złotówkowiczów).

Badani ocenili również poziom zaangażowania Prezydenta w sprawę frankową. Kredytobiorcy nie są zgodni w tym temacie – 29% z nich uważa, że jego działania są niewystarczające, 27% - optymalne, a 23% kredytobiorców uważa, że Andrzej Duda angażuje się nadmiernie. Frankowicze zdecydowanie częściej niż osoby posiadające kredyty w złotówkach, uważają, że postępowanie Prezydenta jest niewystarczające (58% wobec 20%).

Poparcie dla wydarzeń/instytucji

Czy sympatyzuje Pan/i z poniższymi wydarzeniami/instytucjami:

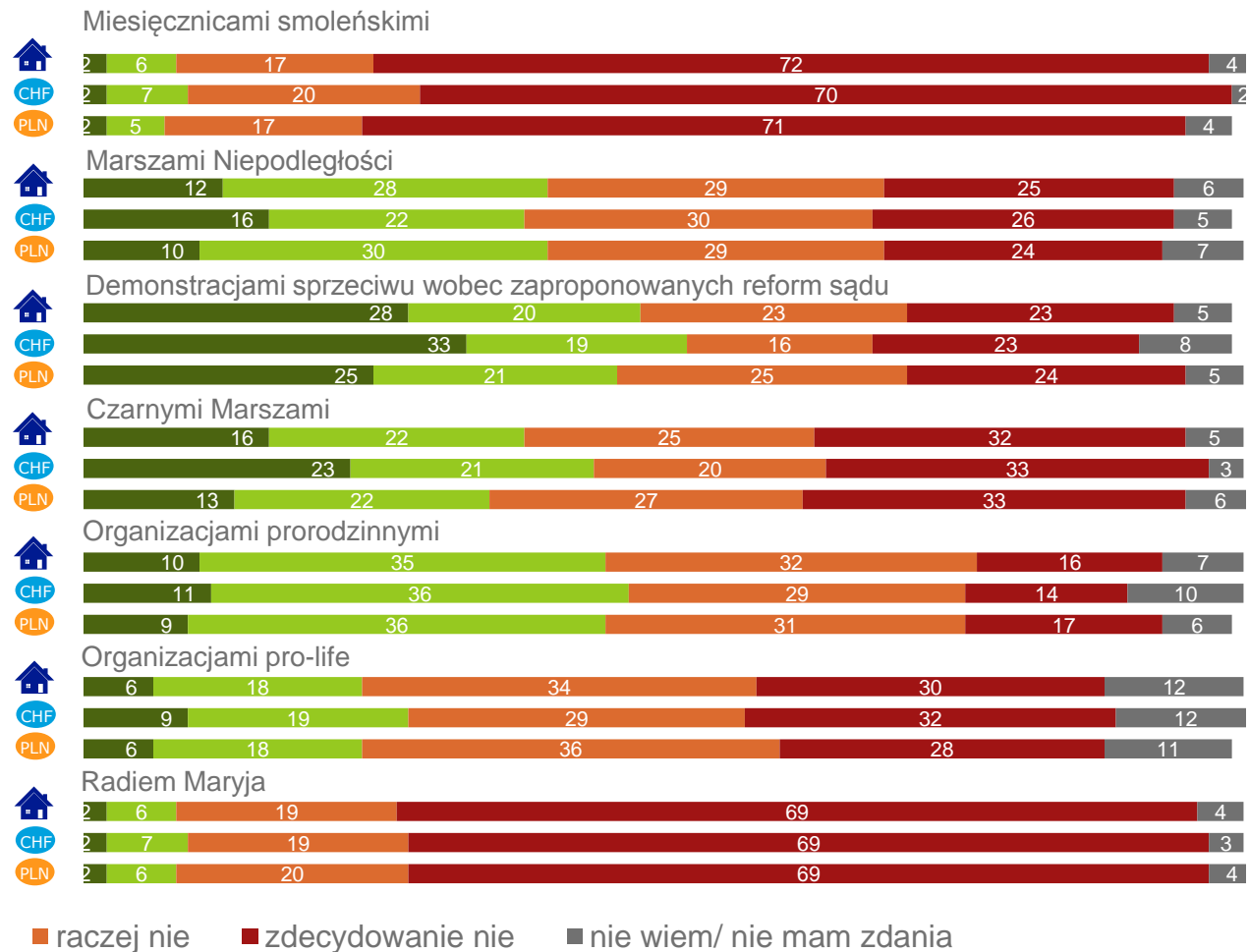
osoby posiadające kredyty hipoteczne ogółem (N=1000)

osoby posiadające kredyty we frankach (N=230)

osoby posiadające kredyty w złotych (N=720)

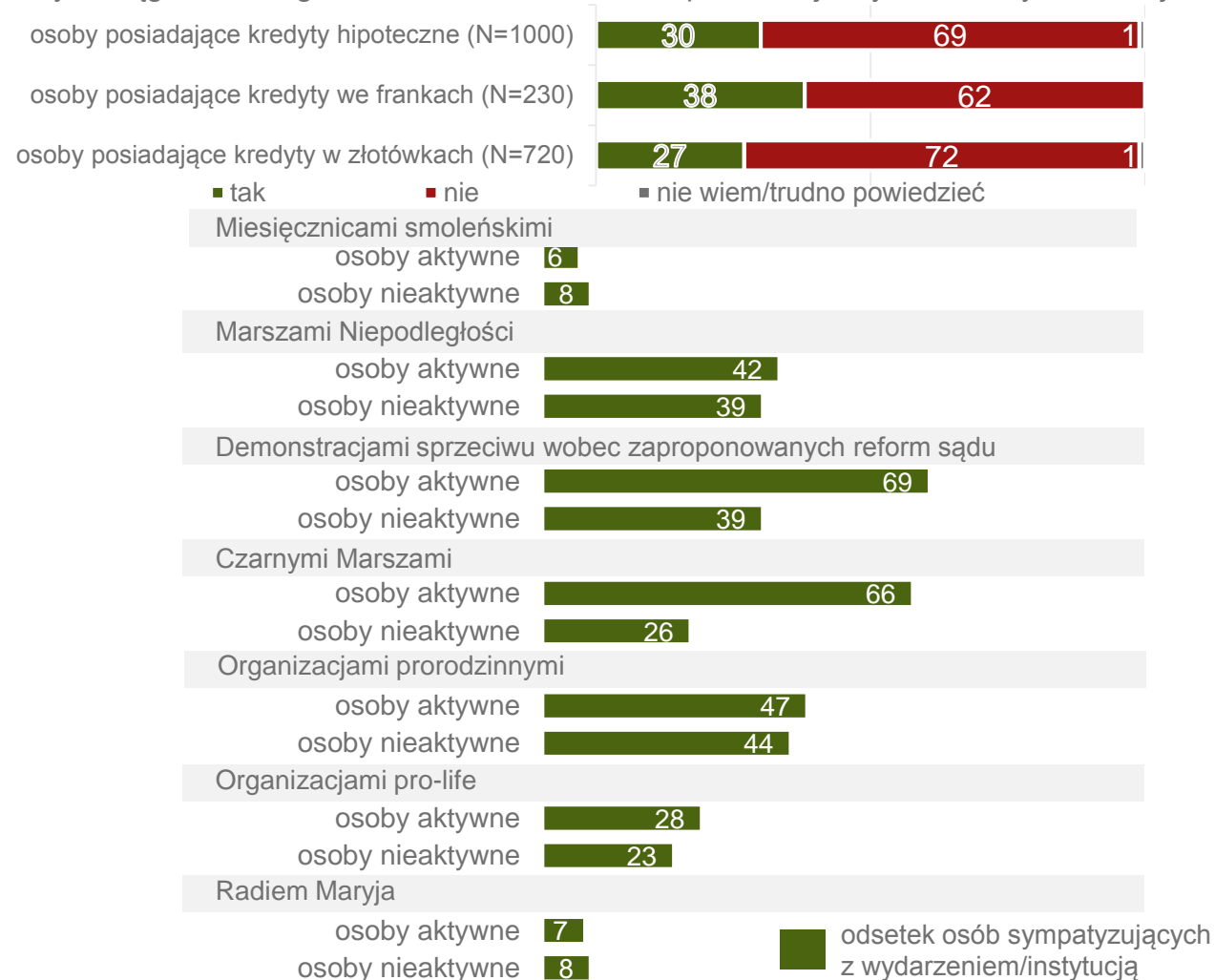
Poparcie dla wydarzeń/instytucji

Kredytobiorcy najczęściej sympatyzują z demonstracjami sprzeciwu wobec zaproponowanych reform sądu, Czarnymi Marszami, organizacjami prorodzinnymi oraz Marszami Niepodległości. Bardzo rzadko popierają oni działalność Radia Maryja oraz miesięcznice smoleńskie.

Frankowicze częściej od osób posiadających kredyty w złotych wykazują sympatię wobec wydarzeń oraz instytucji, w szczególności tych oddolnych oraz wymagających aktywności. Częściej popierają również demonstracje przeciwko reformom sądownictwa, czy Czarne Marsze. Z tymi wydarzeniami częściej sympatyzują również osoby, które w ostatnim roku brały udział w publicznej aktywności obywatelskiej.

30% kredytobiorców deklaruje, że w ostatnim roku brali udział w publicznej aktywności obywatelskiej. Częściej to frankowicze deklarują taką aktywność niż złotówkowicze.

Czy w ciągu ostatniego roku brał/a Pan/i udział w publicznej aktywności obywatelskiej?

Zapraszamy do kontaktu!

Anna Trzasałska

T +48 22 598 97 05

E anna.trzasalska@kantarpublic.com